

"DRAUGAS"

Published Daily Except Sundays
One Year \$3.00
Six Months \$1.50
AT NEWS-STANDS 3 A COPY
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

PIRKITE
LIETUVOS PASKOLOS
BONUS

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By the order of the President, A. S. Barleson, Postmaster General.

KAINA 3 CENTAI
PRICE 3 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, ŠEŠTADIENIS, SPALIS (OCTOBER) 23 D., 1920 M.

COUNTRY EDITION METAI-VOL. V. No. 250

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

Lenkai Atsisako Apleisti Vilnių

Jie Abejoja ar Lietuviai Gali Skaityties Tauta

Reiškia, Kad Lenkų Galvose Gaidžiai Gieda

LENKAI MĖGINA ISSISUKTI VILNIAUS KLAUSIME.

PARYŽIUS. Spal. 22. — Prancūzijos užrubežinių reikalų ministeris paskelbė, jog gautas nuo Lenkų atsakymas į Anglijos ir Prancūzų notą reikala, kad Lenkai arba tuojaus apleistų Vilnių, arba Lenkų vyriausybė išsivadėtų gen. Zeligovskio ir jo atliktų darbų.

Lenkai atsakyme išreiškia nuostabą, kad Prancūzija su Anglija galėjo pasiūsti tokią notą nepalaukus tolesnių ištyrimų.

Lenkai toliau parciškia, jog Lenkijos vyriausybė nei sutinka, nei atsisako pilnai atsižadėti gen. Zeligovskio, kurs su Lenkijos karuomene užgrobė Vilnių ir šandien veda karą prieš Lietuvius.

Tik jie paskatina talkininkus padaryti tolesnius tyrinėjimus Vilniaus klausime ir nurodo, jog Lietuva vargiai gali skaityties atskira šalis ir tauta.

Pranešta, jog Prancūzijos vyriausybė mažai apeinaš Lenkijos atsakymas. Ir spėjama, kad Lenkai gausią daugiau laiko aptarti Vilniaus likimo klausimą.

Lenkijos nota kuoaškieusiai patvirtina, kad gen. Zeligovski Varšavos liepiamas paėmė Vilnių.

VISOJ LENKIJOJ PAKELTAS GENERALIS STREIKAS.

VARŠAVA. Spal. 22. — Visoj Lenkijoje proklamotas generalis streikas. Tai protestas prieš norą Lenkijoje įsteigti augštesnį parlamentarinį butą sulig naujosios konstitucijos, kuriai projektas baigiamas dirbti seimo komisijos.

Varšavoje sustoję važinėję gatvėkariai. Uždaryta visa eilė krautuvų ir restoranų.

Atviram ore daromi masiniai susirinkimai, gatvėmis dešimtys tukstančių žmonių parodoja.

Vakar po parodavimų seimui induotos rezoliucijos.

ARMENIJA PRIEŠINASI RUSIJOS BOLŠEVIKAMS.

Atmetė Maskvos valdžios ultimatumą.

Paryžius. Spal. 22. — Prancūzijos užrubežinių reikalų ofisas gavo žinių iš Armenijos, jog Rusijos bolševikų valdžia buvo pasiuntusi ultimatumą Armenijai.

Bolševikai be jokio atidėlio jimo reikalavo, kad Armenija be jokių trukdymų per savo teritorijas praleistų Turkijos susijungti ten su Turkais nacionalistais bolševikų karuomėnė.

Bet Armenija bolševikų ultimatumą atmetė.

Prancūzų užrubežinių reikalų ofise tad nuomoniamajama, kad kuomet Armenai atmetė ultimatumą, bolševikai pakėlė ten puolimą ir šandien eina kruvina kova.

Armenijie šaukiasi talkininkų pagalbos. Čiagi sakoma, jog pagalbos klausime kol-kas talkininkų nieko nedaroma.

New York. Spal. 22. — E. Museo sandėlyje prohibicijoniniai agentai atėję sukonfiskavo 400 bačkueių vyno vertės \$125,000.

Be to, sukonfiskuota daug degtinės ir pasekmėje suareštuotas sandėlio savininkas.

GRUMOJA GELEZINKE- LIEČIAI IR TRANSPORTI- TINIAI

Prisiartino krizis Anglijos streike.

Londonas. Spal. 21. — Šjandien anglekasių streike atėjo krizis. Rytoj jau bus žinoma, ar geležinkeliečių ir transportinių darbininkų organizacijų prisidės prie anglekasių streiko, ar ne. Iš visa ko matyti, kad prisidės. Tuomet Anglija pirmu kartu savo gyvavime pasijus nepasivaldanti.

Susirinkimus šandien be jokios pertraukos turi geležinkeliečių ir transportinių darbininkų organizacijų valdybos. Žinomas geležinkeliečių organizacijos sekretorius Thomas buvo priešingas streikui. Bet jo pasipriešinimas valdybos susirinkime sutruškintas.

Sakoma, Jie i dvidešimts keturias valandas vyriausybė įstengtų patraukti tarybos streikuojančius. anglekasių, tuomet, be abejonės, geležinkeliečiai ir transportiniai susilaikytų su streiku. Kitaip nieko gera negalima laukti.

ORAS.

Chicago — Gražus oras šandien ir rytoj; rytoj po pietų ar vakare laukiama atšiausio; vidutinė temperatūra.

PRANCUZIJA DAUG PASI- TIKI VOKIETIJOS ATLY- GINIMU.

Nes Vokiečiai gali ir turėti mokėti.

Strassbourg. Alzace, Spal. 22. — Prancūzijos vyriausybė paskelbė vidutinę paskolą nuo žmonių su 6 nuosim. Šičia finansų ministeris Marsal, atidarydamas paskolą, atsiliepė į šalies gyventojus mielu noru paskolinti valdžiai pinigų. Jis sakė, jog ta paskola pirmiausia turi skaityties piliečių pareiga, paskui — kuogeriausias pinigų įvestinimas.

Jis sakė, kad nei vienas negali atsisakyti skolinti, atsižvelgiant į ekonominį šalies atgaivinimą ir į socialį pastovumą, kaip tas išrodyta jo peržvalgoje rekonstrukcijos ir finansinė šalies deklaracijoj.

Paskola turi but apribota.

Sulig ministerio Marsal, paskola turi but apribota ligi tokios sumos, kokią galės atmokėti Vokietija, kaipo karo atlyginimą. Sakė, turi but apribota kad ir ligi išsivystymo produkcijos šalyje ir viso se kolonijose.

Pati vyriausybė deda pastangas susiaurinti šalies išlaidas, panaikinant karo metu atsiradusias visokias valdiškas įstaigas ir organizacijas, kokios šandien jau nebereikalingos.

Ministeris intikino klausiančius, jog vyriausybė butinai išreikalaus iš Vokietijos reikalingus atlyginimus.

Vokietija turi užmokėti.

"Ir Vokietija atmokės," sakė jis, "nes ji gali ir turi mokėti, nežiurint jos vidutinio padėjimo arba markių kURSO. Joks finansinis krizis Vokietijoje negali sunaikinti produktivių šalies spēkų."

"Nežiurint to, kas turėtų įvykti, Vokietija visuomet turės reikalingą kiekybę turtų savo žemėje, kuri nebuvo paliesta karo audros. Ji turi ypach užtektinai anglų, medžių ir potašo. Jos darbininkai mažiau nukentėję kaip mūsų. Taigi ji gali dirbti ir produkuoti."

NEPAVYKO BOLŠEVIKŲ SUKILIMAS PORTUGALI- JOJE.

Bet monarchistų spēkos nuolat didėja.

Madridas. Ispanija, Spal. 22. — Iš Portugalijos parėjo žinių, jog tenai susektas bolševikų suokalbavimas su tikslu visoj šalyj įvesti sovietinę valdžios formą.

Suprantama, kuomet susektas suokaltis, tikslas negalėjo but atsiektas. Nes bolševikizmo skelbėjai atsidurė kalėjimam.

Vietoje to monarchistų spēkos auga ir didėja visoj Portugalijoje. Anot žinių, monarchistų šalininkų skaitlius nuolat didėja.

NAUJAUSIOS ŽINIOS.

New York. — Jo Eminencija kardinolas Gibbons stovi už Tautų Sąjungą taip, kaip ji yra. Apie tai paskelbia nacionalis demokratų partijos komitetas.

Rymas. — Italijos radikalai socialistai išstojo iš socialistų partijos ir darbuojasi už revoliuciją šalyje.

Londonas. — Badanjantis kalėjime Corko lordas majoras guli be žado ir gydytojų su prievarta maitinamas.

Liverpolis. — Cunardo linijos garlaivis Kaiserin Auguste Victoria negali iš čia išplaukti dėl streikuojančių anglekasių.

Copenhagen. — Iš Gelsinforso vietos laikraščiams pranešta, kad daugelis Rusijos komisarų bolševikų apleidžia Rusiją su tikslu apdrausti įgytas brangenybes.

IS RUSIJOS ŽINIOS TIKRO- JI APGAULYBĖ

Taip sako anglas rašėjas Wells.

Londonas. Spal. 22. — Iš Rusijos paskelbiavo čia žinomas rašėjas Wells. Jis pamatė vietos laikraščiuose telegramų apie ramybę Rusijoje apie karo padėtį.

Tai tikroji apgaulybė, pasakė Wells. Nes Rusijoje taip nėra, kaip žiniose paduodama.

Jis sako, jog Rusijoje visur alktis, žmonės visko reikalingi. Bet visur palaikoma tvarka.

DEL KONSTITUCIJOS. TRUKĖMAS LENKŲ SEIME

Socialistai priešinasi višokiems sumanymams.

Varšava. Spal. 22. — Lenkų seimas veikia svarstys konstitucijai projektą, kurį gamin seimo komitetas. Konstitucijinis komitetas jau dviem atvejais skaitė projektą. Priėmus trečiąjį skaitymą, komitetas paduos projektą apsvastyti ir pačiam seimui.

Socialistai seimo atstovai iškalno gaminasi bombarduoti tą projektą. Sakoma, Lenkijai konstitucija modeliojama sulig Anglijos ir Prancūzijos konstitucijų. Projekte esama visai priešingų socialistams daktų.

Visųpirma socialistai priešinasi, kad Lenkija turėtų du parlamentarinių butų. Jie sako, jog vieno buto užtenka. Nes su dviem butais bereikalo trukdomas visoks darbas ir išaugštesniojo buto visuomet pakeliami visokie reakcioniniai sumanymai.

Jie nori Pilsudskio.

Be to, socialistai priešinasi, kad šaliai prezidentas būtų renkamas paties parlamento atstovų. Jie sako, jog prezidentą turėtų rinkti patys šalies gyventojai. Tuomet gal kartais į prezidentus galėtų

GRAIKIJA GALI BUTI PA- KEISTA RESPUBLIKA.

Karalius vis dar smarkiai serga.

Atėnai. Graikija, Spal. 22. — Neseniai karaliaus Aleksandro rumuose susikovė su šunų čiu prijaunkinta beždžionkaitė (monkė). Karalius mėgino perskirti. Beždžionkaitė inkandam rankos pirštą.

Nuo to ranka suputo, užnuodinta kraujas ir karlius smarkiai susirgo. Sukviesti garsiausieji iš Europos gydytojai specialistai. Ir sakoma, kad vargiai bus išgelbėta karaliui gyvybė.

Karaliui mirtinam sergant, šalies spanda ir politikai galvas džioviną, kas bus sekantis karalius, jei karalius Aleksandras mirsias.

Vieni vienaip, kiti kitaip kalba. Bet daug yra ir tokių, kurie stovi už šalies respubliką, jei kartais karalius nepasveiktų.

Tad Graikija kartais ir galėtų palikti respublika.

MĖ AMERIKONUS MALDI- ŠVENTASIS TĖVAS PRIE- NINKUS.

Rymas. Spal. 22. — Šventasis Tėvas Benediktas Penkio liktas priėmė paklausymą nedidį būrelį Amerikonų maldininkų. Būrelį buvo 6 vyskupai ir 3 kunigai. Be to, be pasaulinių vyrų buvo ir kelios moterys.

PAVOGTA 15 AUTOMOBILIŲ.

Praeitoje parojė Chicagoje pavogta 15 automobilių.

patekti ir kokis socialistas. Kitaipgi kur socialistui kandidatui laimėti.

Lenkai socialistai ypach varosi už dabartinį Lenkijos valdytoją Pilsudskį, kuris yra daugian socialistas, kaip kitoks. Jie išfiguruoja, kad jei patys gyventojai rinktų prezidentą, tuomet gal Pilsudskis ir laimėtų. Kitaip kurgi jam laimėti. Vietoje jo parlamentariniai butai išrinktų koki būrąjį.

Tuo tikslu visoj Lenkijoje socialistai daro mingus ir aiškina darbininkams tokios konstitucijos kenksmingumą.

Prieš Žydus.

Sakoma, jog konstitucijinis komitetas smarkiai priešinasi duoti kokią-nors Žydams konstitucijinę laisvę. Priešinasi kuone visa Lenką spauda. Lenkai nesutinka net, kad Žydai turėtų kokias-nors atskiras mokyklas.

Konstitucijinis komitetas projektan nededa net nelenkiškos provincijoms kokių nors ypatingų teisių, kaip tai savyvaldos. Sako, tokiam Poznanijui duosi savyvaldą, tenai Vokiečiai tuomet įsteigs vokišką kalbą.

Taip yra su Galicija, kur gyvena daugybė Rusinų. Lenkams visus norima varu su lenkinti.

Čicagos Lietuvių Demonstracija Prieš Lenkų Veržimąsi Lietuvon

IVYKS SPALIO 31, 1920
7th REGIMENT ARMORY, (Wentworth Ave. & 34th St.)

VISI CHICAGOS LIETUVIAI, BE SRIUVIŲ SKIRTUMO, DALYVAUJA!

KIEKVIENA KOLONIJA SUDARO SAVO ATSKIRĄ DIVIZIJĄ, sekantiai:

1. Town of Lake, Eilijosi ant Emerald Av. tarp 35 ir 33 gat.
2. Brighton Park, " Auburn Ave., tarp 35 ir 33 gat.
3. West Side, " Emerald Ave., tarp 31 ir 33 gat.
4. 18-ta Gatvė, " Emerald Ave., tarp 29 ir 31 gat.
5. Bridgeport, " 33rd ir 32nd ir Auburn Ave., tarp Halsted ir Morgan gatvių.

Northsides, Westsides ir 18-tos Parap., susirinks ant 18-tos ir maršuos kartu į Bridgeportą.

KIEKVIENA DIVIZIJA TURI SAVO BENĄ

Visos Divizijos Susirinks Savo Vietose 1:30 Val. po Pietų; Maršrutas Prasidės 2:00 Val. po Pietų; Svetainė Bus Atdara 2:30 Val. po Pietų.

SVARBUS PRANESIMAS.
Administracijos Lietuvių Draugijų privalo susirinkti į Šv. Jurgio Parapijos Svetainę, Petnyčioj, Spalio 22, 1920., 8:00 Val. Vakare, "sharp." Tamė Susirinkime bus paskirti Divizijų Maršalkos ir galutinai nustatytas visas Programas.

ATSIŠAUKIMAS.
LIETUVIAI! Atėjo laikas parodyti Lenkams, LIETUVA ne jų namai!

Kas gyvas, Lietuvys, tegul rengiasi į tą Demonstraciją! Draugijos, Kareiviai, Biznieriai, Profesionalai, Kunigai — Visi Lietuviai prie darbo!

VARDAN PILDANCIOJO KOMITETO:
J. J. Hertmanavičius, Pirmininkas,
J. Mickeljunas, Raštininkas.

REZIGNUOJA ŠVEDIJOS SOCIJALISTAS PREMJE- RAS.

Nepavyko jam susocialistinti šalį.

Stockholmas. Spal. 22. — Čia nemažai visų politikų nusistebėta pranešimu, kad gal dar šitos savaitės pabaigoje atsistatydins iš užimamos vietos Švedijos ministeris pirminkas Branting, socialistas, su visų savo kabinetu. Karalius Gustavas bus priverstas pasikviesti naują premjerą ir pavesti sudaryti naują kabinetą.

Branting nusprendė atsistatydinti, kuomet jam nepavyko susocialistinti šalį.

Kuomet jis buvo pašauktas ministerio pirmininko vieton, jis mielai apsiėmė tikėdamasis, jog šįmet rinkimuose atstovų parlamentan žymiai laimės socialistų partija. Tuomet butų buvę pagalvota šalyje įvesti socialistines reformas.

Bet įvyko rinkimai ir socialistų partija pralaimėjo. Ne lieka tad kitokio išėjimo, kaip tik atsistatydinti. Taip jis ir padarys.

Rinkimuose parlamentan žymiai laimėjo konservatistai.

PAVOJINGAI PASAUTAS.

Policmonas Martin Hannigan vakar ryte pavojingai paskovė Peter Miller, 22 metų, 3837 Parnell ave., kurs vaikiojosi aplink policimono namus, 3747 Lowe ave.

POLICIJA APSAUGOJA NAMUS.

Iš pabludėlių įstaigos miestelyj Elgin pabėgo Mrs. Alice Wigney. Pabėgusi per telefoną pranešė savo vyrui William Wigney, 948 E. 46 gat., kad ji busianti namie ir nedovanosianti.

Per telefoną pabludėlė pasakė: "Čia Alice. Aš pabėgau. Veiksiu ligi paskutiniųjų." William Wigney kreipėsi policijon reikalaujamas apsaugos.

Policija saugoja namus. Nes pabludėlė nakčia gali užpulti miegančius, arba sudeginti namus.

DAUG SNIEGO ARIZONOJ.

Flagstaff. Ariz., Spal. 22. — Čia staiga oras atšalo ir daug prisnigo.

Fall River. Mass., Spal. 22. — Masasoit Manufacturing Co. paskelbė, kad jos darbininkai apsima pigiau dirbti, bi tik dirbtuvė nebutų uždaryta.

PINIGŲ KURSAS.

Svetimų šalių pinigų vertė, mainant nemažiau \$25.000 Spalių 21 buvo tokia sulig Merchants Loan and Trust Co.:
Anglijos sterlingų svarui \$3.45
Lietuvos 100 aukšinių 1.45
Lenkijos 100 aukšinių .40
Vokietijos 100 markių 1.45
Prancūzijos už \$1.00 15 fr. 40
Italijos už \$1.00 26 1.40

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRASTIS

"DRAUGAS"

Šiua kasdieną išskyrus nedidelius.

PRENUMERATOS KAINA:

CHICAGO IR UŠIENIJE: Metams \$8.00
SUV. VALST. Metams \$6.00
Fusel Metų \$4.00Prenumerata mokama išlaik. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos
ne nuo Naujų Metų. Norint permai-
nyti adresą visada reikia pristatyti
senas adresas. Pinigai geriausia stu-
sti išperkant krasoje ar ekspres "Mo-
ney Order" arba įdedant pinigų į
registruotą laiską."Draugas" Publishing Co.
2334 S. Oakley Ave. Chicago.
Tel. Roosevelt 7791.Netoli Rinkimai
Prezidento.

Už pusantros savaitės turė-
sime rinkimus Suv. Valstijų
prezidento. Pilečiai savo bal-
sais nuspręs, ar šalį valdyti ir
toliaus palikti demokratų par-
tijai, ar vietoje anos pašaukti
republikonų partiją.

Šiandien abidvi partijos veda
karštą politinę kampaniją.
Ta ir kita pusė stato viešumon
vis naujus užmetėjimus. Į-
vairuose supelijusiose re-
korduose atranda visokiausias
priekabas ir faktus. Stengia-
masi prirodyti, jog tos ar ki-
tos partijos valdymas šaliai
atneša pragaistingiausias pa-
sekmes, tiesiog saužudystę na-
minę ir užrubežinę politi-
koje.

Nestebėtina. Juk taip pat
čia tokios politinės kampani-
jos buvo vedamos seniau.
Taip jos yra vedamos šandien,
taip pasiliks ir ateityje. Nes
Suv. Valstijų visuomenė myli
tokius trukšmus ir tam tikslui
nesigaili pinigų.

Kitaip tariant, tasai prieš-
rinkiminis partijų trukšmas
visuomenei nepakenkia, bet
dar padaro gera.

Šių dienų politinėje kam-
panijoje be tuščių frazių yra
ir labai rimtų daiktų. Tarp ši-
tų pirmiausia vietą užima
Versailleso taikos sutartis ir
anon neatskiriamai įsegtą
Tautų Sąjungą.

Demokratų partija su Euro-
pos viešpatijomis bendrai pa-
darė paminėtą taiką ir padė-
jo pamatus Tautų Sąjungai.
Tad ta partija šandien ir dar-
buojasi, kad šalies pilečiai
išreikštų apie tai prielankų
žodį. Tasai prielankus žodis
reikštų partijos laimėjimą.

Republikonų partija tečiaus
Tautų Sąjungos pamatus
atranda plyšius ir nepritek-
lius. Sako, kad jei Suv. Valsti-
jos patvirtintų Tautų Sąjun-
gos visus posmus taip, kaip
anų yra padėti originale, tuo-
met nuo to ateityje turėtų nu-
kentėti šalies garbė ir pati
nepaliečiama.

Todel republikoninis kon-
gresas buvo atsisakęs patvir-
tinti Versailleso sutartį ir
šandien prieš tą sutartį smar-
kia ir labai rimtai veikia re-
publikonų partija.

Ir jei ateinančiais rinkimais
pilečiai savo didžiama pa-
rams republikonų partiją, tuo-
met demokratų partija bus
nušluota su visais tais diplo-
matiniais dokumentais.

Tad katra-gi partija laimės?
Patys rimčiausieji demo-
kratų partijos vadai labai a-

LIETUVA IR LENKIJA.

(Pabaiga).

Pavergimas.

Tarp kitko ant 15 p. para-
šyta, kad Lenkijos padalini-
mas aštuonioliktame šimtme-
tije nebuvo prasižengimas.
Nei kokios Lenkų didžponių
ir karalių kaltės negalėjo nu-
teisinti Katarinos, Fridricko ir
Marijos Teresės apėjimo.
Kaip mes šandien protestuo-
jame prieš Lenkus, kad jie už-
griebia svetimas žemes, taip
lygiai svetimas žemes 1772 m.
užgriebė Prusai, Rusija ir
Austrija.

Taip pat nesutinkame su
autorium, kad jis prieš pas-
kutiniame sakinije išsitaria:
"Jei jau kitaip negali būti,
kaip kad Lietuva būtų keno
nors pavergta, tai jau geriau
grįžti į seną Rusijos jungą,
nes jis tiek geresnis, kad ži-
nomas" (p. 38). Paskutinis sa-
kinys pataiso tą nežmonišką
išsitarimą primindamas, kad
Lietuva iš paskutiniųjų ka-
rius už laisvę, nes jungo ne-
nori. Bet ir su tuo pataisymu
pirmasis išsitarimas yra ne-
pakenčiamas. Apie jungą Lie-
tuviai neprisileidžia išstoti nei
šnekos nei minties. Rinktis
vieną iš keleto vergijos rūšių
tai ne Lietuvių darbas. Mes
kaip bitys gilsime savo pris-
paudęjį nors patys turėtume
delto žuti.

Bažnyčia ir Lietuvybė.

Ne visai bešališkai Volde-
maras kalba apie Katalikų
Bažnyčios apsejimą pakilus
tautiniam Lietuvos judėjimui.
Ant 22 p. profesorius rašo,
kad Bažnyčia pareiškė esant
priešinga Lietuvos kalbos var-
tojimui. To nekuomet nebuvo.
Ant 20 ir 21 p. pasakytą, kad
jaunieji kunigai stojo už Lie-
tuvų kalbos teises, bet lenkys-
tę prilaikė augštoji dvasiškijs
Lietuvos vyskupų vedama.
Profesorius užmiršo, kad
Strazdelis, Tatare, Dovidavi-
čius, Gimžiauskas, Siderevi-
čius buvo kunigai ir daug se-
nesni už seniausius pasauli-
nės inteligentijos vyrus kėlu-
sius Lietuvos tautybę. Visai

bejoja apie savo partijos lai-
mėjimą. Šavo abejonę jie pa-
remia faktais, atsižvelgdami į
artimą praeitį.

Nereikia pamiršti, jog bai-
giasi aštuoneri metai, kaip ša-
lį valdo demokratų partija. Ir
tas praėjęs laikas visai nepasi-
žymėjo savo demokratingumu.
Nors partija nešioja demokra-
tų vardą, bet joje nebuvo ir
šandien nėra demokratybės žy-
nių.

Reikia atsiminti 1916 metų
pradžią. Ačiū demokratų
partijai, didžiama dirbtuvių
buvo uždaryta ir kai-kuriuose
miestuose jau ruošiasi steigti
viešąsias virtuves, kad išalku-
sias bedarbiaujančių žmonių
minias papenėti nors kokia
sriuba.

Kad išvengtų blogųjų pasek-
mių, demokratų partija in-
traukė šalį karan ir išsigelbė-
jo nuo pradėjusio siansiti var-
go.

Kai-kas pasako, jog ir re-
publikonų partija nieko gera
neatlikusi šaliai. Bet ką-gi re-
publikonų partija galėjo atlik-
ti, jei savo rankose neturėjo
valdžios styro. Jie negavo
progos nei padėti darbinin-
kams jų varguose, nei pagel-
bėti šaliai pakilus kriziui.

Turint prieš akis tokius fak-
tus kiekvienas gali pasakyti,
kad jau gana čia demokratų
partijai valdovauti.

nesuprantame, kodėl profeso-
rius, kalbėdamas apie Lietu-
vos vyskupų užmiršo Motie-
jų Valančiauską.

Tas neteisingas Lietuvos
dvasiškijs kaltinimas nežinia
delko atskartoja ir kituose
p. Voldemaro raštuose, nors
jis aiškiai kenkia jų tikslui
taip, kaip ir šitame veikalė.
Tą klaidą darydamas istorijos
profesorius, nežinia delko už-
miršta stambia istorišką me-
todą mokslo taisyklę, jog
kiekviena žmonių grupė tau-
toje reikia imti drauge su vi-
sa tauta. Tą taisyklę Voldemar-
as turėjo nesyki sakyti savo
studentams. Nei dvasiškijs
niekur nebuvo nukritusi iš
dangaus, o gema iš pasaulinių
tėvų tautoje, auga jos žmo-
nių tarpe, mintija savo am-
žinomis ir kalba savo šalies
žodžiais, pasidūda savo am-
žio klaidoms, dalyvanja šalies
kilnuose darbuose.

Kalba.

Prie geriausių Voldemaro
rašto dalykų reikia priskaityti
jo išvadžiojimą, kad Lietuviai,
jei turėtų prastoti savo kalbos,
tai savintis nebe lenkišką, o
kitą. (p. 23). Čionai mes turė-
tume atkurti tą sakmę a-
pie išsirikimą iš keleto jun-
gų. Turime savo lietuviškąją
kalbą ir jos neatsižadėsimė.
Bet Voldemaras tvirtina, kad
Anglų kalba būtų naudingė-
nė negu Lenkų. Beabejonės!
Tik mums vis-gi geriausia ir
vienatinė yra savoji. Begirda-
mas Anglų kalbą Voldemaras
truputį perdeda. Jis rašo, kad
grožės žvilgsniu Anglų kalba
nėra žemesnė už kitas vakarų
kalbas.

Mes Anglų kalbą labai bran-
giname. Galime pridėti, ką Vol-
demaras praleido, kad pato-
vumu ji pereina visas Euro-
pos, bet tas patogumas rei-
kia, kad ji yra kuogeriausia
praktikos tikslams. Artiznu,
t. y. grožybe, už ją augštesnės
yra Prancūzų, Ispanų ir Italų
kalbos be mažiausios abejonės.

Nors gražiųjų klasiškų kal-
bų tyrinėtojas Voldemaras ge-
rai žinojo kalbų grožės išvaiz-
dą, bet šitame veikalė diplo-
matas pralenkė filologą. Kar-
tais ir to reikia.

A. + A.
Antanas Lapelis,

Tėvas kun. Petro Lapelio, Visų šventų Parapijos kle-
bono, Roseland, Ill. Mirė Lietuvoje savo palivarke Ke-
buose, Panemunėlio par., Rokiškio valsčiuje, laike Vo-
kiečių okupacijos 1915 m., turėdamas 78 metus.

Antanas Lapelis buvo vienas žymesniųjų ukininkų vi-
soj parapijoje. Savo darbštumu ir dorumu įgijo simpa-
tijos visoj apieilinkėj. Ilgus metus yra buvęs Rokiškio
valsčiaus viršaičiu (starsina). Savo vaikams nesigailė-
jo duoti mokslo — mokyne visus, kurie tik mokytis
norėjo. Patsai mylėjo mokslą: skaitė daug lietuviškų
knygų, kurias gaudavo slapta iš Prusijos, bet turėdavo
laikyti jas atsargiai savo namuose, kad Rusų žiaurioji
valdžia jų nesurastų. Pajutus, jog Rusų žandarai ren-
giasi daryti krata, knygas pakuodavo į skrynias ir neš-
davo miškan užkasti kur nors po medžiu... Ilgėjosi lais-
vės brangių spindulių sulaukti, bet jų nesulaukė... Mi-
rė laiku, kuomet Lietuvoje dangus buvo labiausiai ap-
siniaukęs...

Antanas Lapelis vedė dorą, dievotą gyvenimą, my-
lėdamas karštai savo Tėvynę ir Tikėjimą. Užtat Vieš-
pats Dievas tegul palaimina jį Amžinu Gyvenimu!
ISKILMINGOS PAMALDOS už jo dušią bus pane-
dėlyj, Spalių 25 d., 1920 m., 10 val. ryto VISU ŠVENTŲ
PARAPIJOS BAŽNYČIOJE, ROSELAND, ILL.
Pradžioje bus Egzekvijos, kurias giedos Chicago
Lietuvių kunigų būrys. Paskui 3 kunigai sykiu prie 3
altorių turės šv. Misias, kurių vienas giedotysis laikys
nabašinko sunus Kun. Petras.
Visų šventų parapijos klebonas širdingai meldžia
Roselando ir apieilinkės lietuvių katalikų dalyvauti
pamaldose už jo tėvo dušią.

Pasigėrėtina Knyga.

Nors tat vietomis nesu-
tinkame su mokint, ir iškal-
bingo autoriaus pažinomis,
bet viską imant domon ger-
mės ir džiaugiamės jo išlei-
tuojų veikalu. Girdejome, kad
jau yra rengiama antroji jo
laida. Tai-gi geidžiame, kad
kuoveikiausiai ji įvyktų.

KROKLO PAVOJINGUMAS

(Pristačius 18 Am. Raud. Kryžiaus)
Krioklys yra viena iš pavo-
jingiausių ligų vaikų tarpe. Ji
taip pavojinga pradžioj, kaip
ir užsisenėjime.

Mirtingumas nuo šios ligos
pegal statiškos surašo yra
26.8% kudičių iki pirmų me-
tų, 13.8% kudičių iki dviejų
metų ir 3% kudičių nuo dviejų
iki penkių metų.

Šios ligos pavojus tame,
kad plaučiai uždegami ir žia-
nurs kosulys baisiai išskėčia
plaučių plėvę. Paprastai kudi-
kuose, kurių maistas netaip
saugiai pridabojamas po kro-
klio, tuoj atsiranda džiova.

Randasi atsitikinių, kur
kroklys buvo šaltiniu para-
lyžiaus ir akių sugedimo.

Kas metas Amerikoje kro-
klys atima iš šio pasaulio apie
10,000 vaikų. Todel butinai ta-
rime teirauties ir išrasti būdą
ji pašalinti.

Kadangi kroklys yra taip
labai užkrečiama, todėl rei-
kalinga saugoti ligonio aplin-
kybes ir ligonio aplinkybių.

Darbininko Draugas

PAIN-EXPELLER

Valaisienkila užreg. S. V. Pat. Ofis.

Garsus per daugiau kaip
50 metų.

Tėmyk įkare (Anchor) Valaisienkila.

Phone Canal 257

DR. P. Z. ZALATORIS

Lietuvis Gydytojas ir
Chirurgas1821 So. Halsted Street
Valandos: 9 iki 12 ryto; 1 iki 4
po piet. 6 iki 9 vakare.

DR. S. NAIKELIS

LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGASOfisas ir gyvenimo vieta
3252 South Halsted Street
Ant viršaus Universal State Bank
Valandos nuo 10 iki 12 ryto; nuo
2 iki 4 po pietų; nuo 7 iki 9 vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 2.
Telefonas Yards 2544

A. PETRATIS & FAJFJOMAS
A. PETRATIS & CO.
Mortgage Bank
REAL ESTATE-INSURANCE
European American Bureau
Sūnėda Pinigus, Parduoda
Laisvokortes
NOTARIJUMAS
809 W. 35th St. Chicago, Ill.
Telephone Boulevard 611

PRANESIMAS
Dr. M. T. STRIKOL'IS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Perkella ofisa | People Teatra
1616 W. 47th St. Tel. Boul. 160
Valandos: 1 iki 3 po pietų. 6 iki 8
vak. Nedėl. 10 iki 12 ryto.
Res. 2014 W. 43rd Street.
Nuo ryto iki piet.
Tel. McKinley 263

J. P. WAITCHES
ATTORNEY AT LAW
LIETUVIS ADVOKATAS
Val. Vakara 7 iki 9.
Nedėliomis 11 iki 1.
4509 S. Ashland Ave. Chicago, Ill.
Phone Yards 1053

DR. S. BIEZIS.
LIETUVIS GYDYTOJAS
IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Tel. Canal 6222
Res. 3114 W. 42nd Street
Tel. McKinley 4988

Dr. I. E. MAKARAS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 10900 So. Michigan Ave.,
Val. 10 iki 12 ryto; 2 iki 4 po
piet. 6:30 iki 8:30 vakare.
Residencija: 10538 Perry Ave.,
Tel. Pullman 342

Dr. A. L. YUSKA
1900 S. Halsted Str.
Tel. Canal 2118
Valandos: 10 ryto iki 8 vakare
Gyvenimas
2811 W. 63rd St.
Tel. Prospect 3466

Telefonas Boulevard 9199
DR. C. KASPUTIS
DENTISTAS
3331 South Halsted Street
Valandos: 9-12 A. M.
1-5; 7-8 P. M.

S. D. LACHAWICZ
LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauja laistuvėse kopijuama. Rel-
kale mieldži atsiuokti, o mano darbu
būsite užgėdinti.
2314 W. 23rd Pl. Chicago, Ill.
Tel. Canal 2199

Dr. M. Stupnicki
3107 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5032
Valandos: — 8 iki 11 1/2 ryto;
5 po pietų iki 8 vak. Nedėlio-
mis nuo 5 iki 8 val. vakare.

Dr. P. P. ZALLYS
Lietuvis Dentistas
10801 So. Michigan Avenue
Roseland, Ill.
VALANDOS: 9 ryto iki 9 vakare.
Tel. Pullman 342 ir 2180.

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
Ofisas Didmiestyj:
29 South La Salle Street
Kambaris 324
Telefonas: Central 6390

Vakara 812 W. 33rd St.
Telefonas: Yards 4681

DR. A. A. ROTH,
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriskų, Vyriskų
Vaikų ir visu chronikų ligų
VALANDOS: 10-11 ryto 2-3 po
pietų, 7-8 vak. Nedėliomis 10-12 d.
Ofisas 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drexel 5695

CUNARD LINIJA

HAMBURGA IR LIEPOJŲ
Per Angliją

Mauretania Spalis 28
Acquitania Lapkr. 2
Trečia Klasa kainuoja
Hamburga \$125.00
Liepoja \$145.00
Pridedama \$5.00 Karės Taxu.
Atsiuokite į arčiausia
Cunard Agentą.

KAPITALAS \$20,000 DOLIERIŲ
HOMESTEAD PHONOGRAPH & VIOLIN MFG. CO.
Ofisas 505 E. Eight Ave. Fabrikas 225 Sixth Ave.
HOMESTEAD, PA.

Lietuviška susitvėrus kompanija, del
išdirbimo Gramafonu ir Smuiku. Šita
kompanija susitvėrė Sausio 5-to, 1920.
Savo nama nupirkome, naujausias ir
geriausias mados mašinerijas indėjome
su kuriomis išdirbame geriausias Smui-
kas ir Gramafonus, su naujausiais iš-
radimais ir pagerinimais ir už pigesne
prekė. Musų instrumentai grona garsiai
ir aiškiai. Agentai pamatę mus išdirbi-
mo instrumentus prašo kad jiems par-
duotumėm, šimtais, net ir tukstanciais
Gramafonu, bet mes negalime daryt to-
kius didelius kontraktus kadangi musų
da mažas kapitalas tai negalime išdirb-
ti tiek daug. Svetimtaučiai stulso kad
parduotumėm jiems šėrus, sako tai ga-
lėtume pripildyti ir didžiausius kontrak-
tus, bet mes matydami gera pelna ne-
perduodame jiems šėru. Mes jėl butu-
mem pardave svetimtaučiams šėrus tai
galėjome jau parduoti dešimtis kartu
daugiau kaip mus pačių kapitalas. Ka-
dangi mus tauta jau atgija ir yra su-
varginta tai mus yra priederme laiky-
tis visiems kartu, ir todėl krepiames
prie savųjų suteikdami, pirma progą
nusipirkti šėru. Šėras kainuoja \$100.00
jai kas noretumet nusipirkt Gramafonu ar Smuiku kreipkitės pas
mumis, nes šėrus pigiau nusipirksite kaip kitur nuo 25% iki 40% nuo
šimčio. Taipogi reikalaujame geru TEPLIORIU (arba EXPERIENCE
PAINTERS.)

Homestead Phonograph & Violin Mfg. Co.

U. S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, Inc.
S. S. "SUSQUEHANNA"
18 New Yorko tiesiai
BREMEN ir DANZIG
17 Diena Lapkričio
Kambareliai | Bremen nuo \$185 iki \$210 | Danzig \$200 iki \$225
Trečia klasa | Bremen \$120 | Danzig \$130
Kares Taxi \$5
Atsiuokite į
U. S. Mail Steamship Company Inc.
H. CLAUSSENIUS & Co. Generalė Vakarine Agentura
100 North La Salle Street, Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ ČEVERYKŲ
KRAUTUVE SOUTHSIDEJ

Vyrų rudi ir juodi čeverykai vėliausios
mados \$8.50 vertes už \$6.00. Turime
pilną eilę moterų čeverykų
nuo \$5.85 iki \$14.00.
VICTOR SHOE STORE
4719 S. Ashland Av. Chicago

DR. CHARLES SEGAL
Perkėte savo ofisą po nam.
4729 So. Ashland Avenue
Specialistas
DZIOVU, MOTERŲ ir VYRŲ LIGŲ
Valandos nuo 10 iki 12 1/2 ryto; nuo
2 iki 5 po pietų; nuo 7 iki 8:30
vakare. Nedėliomis 10 iki 1.
Telefonas Drexel 2889

DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Seredomis nuo 4 lig 9 vakare
4712 SO. ASHLAND AVENUE
ard 47-tes Gatvės

MUZIKA

BEETHOVENO KONSERVATORIJOJE muzikos mokslo metas.
Prasidėjo Rugsejo (September) 8 d., 1920 m.
Mokinama įvairių muzikos šakų. Užrašyti galima bėle kada.
3250 South Halsted Street Chicago, Ill.
Telefonas Boulevard 9244

LIETUVIAI AMERIKOJE.

NEWARK, N. J.

Paskutinių laikų Newarkiečiai Lietuviai truputį atgijo. Tėvynės nelaimės išjudino ir mus. Bonų pardavinėjimas buvo jau visai užsnudęs, bet atgijo.

Spalio 13 buvo sušauktas viešas susirinkimas, kuris pripažino, kad kvota \$75,000 newarkiečiams neperdidelė. Taipgi pripažinta, kad pasiturtintieji, kurių turtas siekia apie \$10,000.00 ir daugiau, o Lietuvos bonų pirke tik už \$50.00, kaip Lietuvos pliečio priedermės neatlieka. Tame pat susirinkime perorganizuota stoties valdyba. Iš buvusios valdybos, išskiriant išdininką, atimtos teisės. Išrinkta apie 18 asmenų į komitetą lygiais. Jie patys išrinks valdybą.

Spalio 14 d. viešo susirinkimo išrinktieji turėjo posėdį. Stoties valdybon išrinkta: K. Vaškas, pirm., J. Budenas, pirm. pagel., A. Staknys ir J. Brazas sekretoriais, išdininkas M. Akialis (tas pats). Upas šiek tiek atsitašė. Bonų pardavinėjimas prasidėjo smarkiau eiti. Jau nemažai parduota.

Prie senosios valdybos (nors tų pačių narių) bonų parduota už \$30,000.00 suvirš. Nanjoji stoties valdyba yra pasiryžusi Newarko kvotą šį mėnesį užbaigti, t. y. surinkti Lietuvai paskolos apie virš \$40,000.00.

V — is.

WAUKEGAN, ILL.

Spalio 17 d., 1920 Lietuviai svetainėje, 2 val. po pietų, Tautos Fondo, 25 skyrius ir Raudonojo Kryžiaus Remėjų skyrius laikė susirinkimą. Posėdį atidarė p. A. Jankauskas. Aptarus bėgančius reikalus, p. St. Misiunas paaiškino dabartinę Lietuvos padėją ir reikalą gelbėti ją.

P-as A. J. Sutkus perskaitė telegramą prašančią pagelbos ir laišką nuo Šaulių organizacijos. Kaip iš telegramos, taip ir laiško pasirodo reikalas gelbėti tėvynę nuo užpuolikų.

Tat vienbalsiai nutarė ir tuoj padarė rinkliavą. Sekantieji aukojo:

Po 5 dol.: J. Bakšys, Kost. Pocius, A. Kleiva, N. Čepas, V. Čepas.

Po 2 dol.: J. Raila, A. Taučius, St. Misiunas, St. Žitkus.

Po 1 dol.: P. Dabašinskis, M. Rakauskas, M. Rimkus, P. Alekna, P. Janušauskis, J. Leškis, Konst. Pocius, P. Alekna, K. Burba, A. J. Sutkus, V. Švitorius, P. Ličkus, J. Siniauskas, J. Brazauskis.

Viso \$37.00.

Iš išdo paskyrė (pirmiau suaukotų) \$201.25.

Vienos kuopos auka \$14.00.

Viso surinkta \$252.25.

Pinigai pasiųsti R. Kryžini Kaunan.

Waukeganiečiai sujudo padėti Lietuvai ginties nuo užpuolikų Lenkų ir rengia didelį vakarą Spalio 24 d., 1920, Lietuviai svetainėje, 6:30 val. vakare.

Delto visi waukeganiečiai kviečiami ateiti į rengiamąjį vakarą, nes visas pelnas bus tuojaus pasiųstas Lietuvon. Kas turi nors kibirkstėlę tėvynės meilės, tas prašomas paremti šitą vakarą.

Visus kviečia

R. K. Reim. Dr. jos sk.

Valdyba.

SHEBOYGAN, WIS.

Spalio 3 d. čia Lietuviai Ry-mo Katalikų draugijos sutvė-rė centrą. Centrą sudaro visų draugijų delegatai. Šv. Juoza-po dr. jos J. Adomavičia ir J. Stauskas, Šv. Kazimiero drau-gijos Kaz. Liberis, Šv. Onos dr. jos Ant. Leulenienė, Susi-vienijimo V. Belekevičius ir M. Kavaliauskas, Jaunimo dr. jos J. Rutkauskas ir J. Benulis, Moterų Sąjungos kp. V. Rutkauskienė, Vyčių kuo-pos P. Čižauskas, L. R. K. re-mėjų A. Dėdinas.

Centro valdybon išrinkta: P. Čižauskas pirm., V. Bele-kevičius vice-pirm., J. Benulis rašt. Susirinkimai nutar-ta laikyti kiekvieno mėnesio 15 d., 8 val. vakare.

B.

CICERO, ILL.

Vietinis Šv. Kaz. Akad. Re-mėjų skyrius, pradėdamas žieminį sezoną, rengia pulkų vakarą Spalio 24 d. bažnytinėje svetainėje. Programą išpil-dys Šv. Kaz. Vienuolyno auk-lėtinės. Apie turiningumą ne-reikia minėti. Kas dalyvavo jų parengtuose vakaruose, tas žino ir atsilankys, o katrie nėra matę, tai tiems proga dabar pamatyti.

Taip-pat bus kalbėtojai: gerb. prof. kun. P. Bučys ir Akad. Rem. Centro pirm. A. Nausėdienė. Plačiai išaiškins dalyką ir supažindins su drau-gijos tikslu. Prof. Bučys aiš-kins apie šių dienų Lietuvos padėją.

Tikimės skaitlingo cicerie-čių atsilankymo. Remėjos.

KENOSHA, WIS.

Visi Kenosho veikėjai turė-jo extra susirinkimą Spalio 19 d. Šv. Petro parapijos svetai-nėje. Susirinko apie 40 žmonių. Nutarė sušaukti viešą Lietuv-ių susirinkimą Spalio 25 d. Šv. Petro parapijos svetainėn 7:30, kad išnešti rezoliuciją ir užprotestuoti Lenkams už jų barbariškumą.

Ankų susirinkime sumesta \$40.00 ir pasiųsta L. R. K. Re-mėjų Centran.

S. šipelis.

REIKALINGA.

Prie Cafeterijos jaunos moteris dirbti trumpas valandas, mūsų ge-neralio ofiso restaurane. Darbas pa-stovus.

Valandos 11 išryto iki 2:30 po piet.

Atsišaukite

SWIFT & CO.

Employment Division

General Office Union Stock Yards

Telefonas Yards 4200 Local 136

REIKALINGA SEIMININKE.

Našlė moteris, arba mergina prie mažos šeimos. Pastovus ir lengvas darbas, geras mokestis mieldžiui tuoj atsišaukti.

"Oremus" Chemical

Laboratory 1718 S. Halsted St.

Reikalingas vargonininkas tuojaus, lai atsišaukia šiuo adresu:

Kun. I. Kerševičius,

806 N. 8-th Street, Springfield, Ill.

ANT PARDAVIMO.

2023 Coulber Street, arti Robey ir Blue Island Ave., 3 augščių murinis namas didelės įeigos flatai ir kriau-čių šapa 50 pėdų lotas, parsiduos už \$3,200.00. Jeigu turi \$1,500, cash — pamatyk savininką.

Slavic System

1315 W. 18 Street Tel. Canal 1640

PUIKI FARMA

40 akrių be triebų Michigan Val. labai geroje vietoje, galima pirkti ant išmokėsio.

Francis Kibort Room 615

117 N. Dearborn St.

BEVEIK UŽDYKA

Lotas ant Talman Ave. ir 66th St. Blokas nuo Šv. Kazimiero Vienuolyn-na. Gaišves ištaisytos ir užmoketos. Kaina tikrai \$400. Vertas \$800.00.

Francis Kibort Room 615

117 N. Dearborn St.

Amerikos Zmones Laukia su Dideliu Nekantrumu Įveikiančios Re-publikonu Pergales Lapkirtyj

Žmonės dabar žino iš savo prityrimo, kad ši ša-lis reikalauja permainos nuo dabartinės valdžios ant geresnės valdžios ir esą pasirįžę tai parodyti be jo-kių trukdymų.

Delto:

Kad jiems atsibodo buti begėdiškai išnaudotais, visokių netikėlių, Augštos kainos ir neapsakomas krovimas Tax'ų ant žmonių per paskutinius septy-nis metus Demokratiškos Administracijos.

Delto:

Jie žiuri į Republikonų partiją, kad jie padary-tų galą visiems šiems dalykams ir sutaisytų taip juos, kad mūsų fabrikai dirbtų pilnas valandas, kad ukininkams būtų užmokama už jo darbą ir augini-mą, kad užtikrinus pastovus darbus Amerikos žmo-nėms su gera alga ir apsaugojus juos nuo išnaudo-jimo.

Delto:

Jie užbaigė su visokiais įsidingojimais ir pavojin-ga silpno ir svyruojančio vien-žmogaus valdžia, jie sutvarkys valdžią sulyg konstitucijos; valdžia žmo-nių, del žmonių su pilna laisve, kaip parodoma kon-

stitucijoje, su laisve kalbos, laisve spaudos ir lais-ve susirinkimų.

Delto:

Jie visi esą priešingi prieš jungimąsi su kitomis tautomis, kuri siųs mūsų jaunus vaikus skersai jures į karę, neapsaugojant amerikoniškus intere-sus, bet tarnauti svetimai šaliai ir ant jų paliepimo ir po valdžia kokkios nors svetimos šalies.

Delto:

Kad Amerika būtų taip kaip pirmiau kad buvo, laisva, progresiviška, turtinga, naudojanti ramybe savo namuose ir stipri ir gera savo pasielgimuose su kitomis tautomis.

Amerikos balsuotojai, moterys ir vyrai, žino ką jie turi daryti. Jie laukia, kad galėtų atsišaukti į augštą piliečio priedermę, jie atiduos savo balsą ten, kur jie žino, kad gaus pilną užtikrinimą.

Pergalė yra parašyta ant žvaigždžių. Mes jaučia-me tai visur aplinkui mus. Tas randasi net ore, ku-riuo kvėpuojame. Taip neišvengiamas kaip likimas.

Republican National Committee

LENKAI ISIŽIOJO PRARYTI LIETUVĄ

AR LEISIME SOTINTIS MUSŲ KUNŲ?

Jei ne, tai pakelkime Balsą, kad girdėtų visas pasaulis.

Mūsų Broliai Miršta už Tėvynę! Lietuva

Šaukiasi Pagelbos!

BUVUSIEJIE AMER. ARMIJOS KAREIVIAI YPAČ PAGEIDAUJAMI UNIFORMOSE.

Ciceriečiai ir apeliški Lietuviai. Visi eikime pagelbon Lietuvai pakeldami savo balsą skaitlingu išėjimu į demonstracijas su Lietuvos ir Amerikos vėliavomis ant gatvių, o paskui į Sv. Antano parap. kiemą, W. 15 Street ir 50 Ave. Cicero, Ill. 2 val. po pietų Nedėlioje Oct. 24, 1920, kur bus skaitytos telegramos iš Lietuvos. Bus žymūs kalbėtojai lietuvių ir anglų kalbose. Bus išneštos tinkamos rezoliucijos ir protestai prieš begėdžius imperijalistus Lenkus.

Šis mūsų žingsnis, tai tikrai bus balsas į visą pasaulį. Todel Lietuviai ir Lietuvaitės, štokime Tėvynei Lietuvai visi kas tik gyvas į talką! Padėkite barnius, smagumus, balius ir žaislus į šalį. Padėkite ir partijas į šalį, o bukite Lietuviai—Lietuviai visi.

Ši milžiniška Demonstracija (paroda) prasidės ant 15-os gatvės ir 49-to Ct. 2 val. po pietų

Nedėlioje, Spalio-October 24tą 1920

Laikė šios demonstracijos bus renkamos aukos Liet. Raud. Kryžiui kad aprišti nors žaizdas mūsų brolių, kurie lieja kraują už mūsų Tėvynės liudybę. Šios dienos mūsų patrijotiskumas ir mu su gausios aukos tik pargalės lenkišką slobiną.

Kviečiami atvažiuoti su automobiliais.

Visus kviečia Rengimu Komisija.

CHICAGOJE.

KATALIKISKOS ŠVENTES.

Šeštadienis, Spalis 23 d.,
Sv. Severinas.
Sėkmadienis, Spalis 24 d.,
Sv. Rapolas, ark. Aretas.

BALSAVIMAMS PRIŽIURĘTI BUS PASKIRTI DEPUTY KOMISIJONIERIAI.

Lapkričio 2 dieną bus generaliai visoje šalyje rinkimai. Tokių balsavimų metu dažnai pasitaiko visokių suktų kaip balsuojant, taip suskaitant balsus.

Kad to, nebūtų per ateinančius rinkimus, sugalvota balsavimų vietose pastatyti deputų komisijonierius ir tiems pavesti prižiūrėti, kad balsavimai išėitų teisingai.

Cook apskrįčio rinkimų tarybos vyriausiasis klerkas Sullivan paskelbė, jog jis tam tikslui paskirs 1,500 deputų komisijonierių. Tan darban bus parinkti teisingiausi ir plačiai visiems vandose ir precinktuose žinomi vyrai, kuriems niekas negali primesti jokių suktų.

Deputy komisijonieriai bus vyresni už pačius precinktu teisėjus. Rinkimų vietose jie turės išbuti nuo ryto ligi vakaro be atsilaukimo.

Klerkas Sullivan sako, jog tik tokiu būdu rinkimai galės būt teisingi ir paskui nebus jokių rugonių. Tuo labiau, kad už bent kokius pasitaikčius neaiškus rinkimų vietose atsakys deputy komisijonieriai.

Daugelis nuomoniauja, kad tenai reikėjo įvesti tokį deputų.

SKURA ATPIGSIANTI, KUOMET DARBAS BUSIĄS PIGESNIS.

Skurų išdirbėjų sąjunga Chicagoje turi suvažiavimą. Pranešta, jog skura ir tolesniai busianti brangi. Nes darbininkai brangiai apmokami.

Sako kuomet atpigis darbas, tuomet ir skura busianti pigesnė.

WANDERER NEPRISIPAZISTA PRIE ŽMOGŲDYSTES.

Baigiasi byla kriminaliam teisme buvusiojo armijos leitenanto Carl Wanderer, kurs intariamas Birželio 21 d. nužudyme savo moteries ir nepažįstamo žmogaus, kurį jis tam tikslui buvęs nusamdes.

Tuojaus po tos tragedijos buvęs leitenantas buvo sakes, jog tasai nepažįstamas žmogus buvęs plesikas ir jis namų karidorių nužudęs jo moterį. Del to jis padares galą tam nepažįstamam.

Paskiau Wanderer suareštutas prisipažino, jog jis patsai nužudęs savo moterį. Kad pridengti tą piktadarybę jis nusamdes nepažįstamą žmogų.

Vakar teisme jisai atšaukė tą savo prisipažinimą. Aiškiai pasakė, jog buvęs policijos priverstas prisipažinti. Nes policija jį mušusi, kankinusi ir visaip gaudinusi. Jis netekęs stiprios valios ir prieš savo norą išpažinęs tai, ko policija buvo reikalavusi.

Tas jo atšaukimas pirmesniojo išpažinimo visus didžiai nustebino. Nes jo apginėjai buvo pasirėngę jį ginti išimtinai pasiremiant jo nesveikumu protu. Apie jo proto nesveikumą jam prielankiai liudijo ir specialistai gydytojai.

Šiandie pasirodė, kad buvęs leitenantas turi sveiką protą.

KOVOS PRIEŠ PABRANGIMĄ GAZO.

Kuomet gazo kompanija pareikalavo daugiau mokėti už gazą, miesto valdybos ofise paskelbta, jog miestas pakels kovą.

Pirmiau miestas menkai kė veikė prieš gazo kompanijos išigalėjimą. Šiandie pasižada pakelti kovą, kuomet gal pasirodyti pervėlu.

1917 metais tukstančiui kubinių pėdų gazo suvartotojai mokėdavo 70 centų. Šiandie reikalaujama jau \$1.40.

IS NORTH SIDES.

Draugija Sv. Mykolo Arkaniolo laikė mėnesinį susirinkimą Spalio 17 dieną. Svarstant draugijos reikalus buvo prisiminta apie Lietuvą, kurią užpolė imperijalistai Lenkai ir nori pavergti. Susirinkimas nutarė gelbėti Lietuvai, aukoti, kas kiek gali, ir raginti kitus tai daryti. Iš savo izdo draugija Sv. Mykolo Arkaniolo paaukojo \$100 dol. Taipgi nariai, padarius rinkliavą, aukoję:

Po 10 dol.: J. Bacevičia, J. Valaitis.

Po 5 dol.: J. Bardauskas, K. Balčiūnas, A. Beniūsis.

Po 2 dol.: J. Karašauskas, P. Beržinis, A. Gerdžiūnas, P. Linkartas.

Po 1 dol.: J. Antanavičia, A. Jakubauskas, J. Mutejaitis, A. Sluškauskas, M. Paskučimas, J. Naujokas, P. Stainis, A. Preskienis, J. Pajaujis, K. Adamonis, J. Kanapė, P. Skodžiū, J. Sriubas, P. Alekna, J. Guzikauskas, A. Baltakis, A. Bacevičia, A. Dubakas. Viso Tautos Fondan surinkta \$161. Katra draugija paksės Sv. Mykolo Ark. draugijai?

P. Skodžiū prot. rašt.

GAUSI AUKA.

Kauno našlaičių prieglaudai paaukojo per p. Joną Šeškauską \$100.00 p. Petras Perškaudas iš Cicero, Ill., 1822 S. 48 Ct., paeinas iš Kauno gub. Raseinių pav., Kaltinėnų par.

Vardu Lietuvos našlaičių, tarius nuširdų ačių gerb. aukotojui už taip gausią auką. Jonas Šeškauskas.

PRANEŠIMAS L. V. CHIC. APS. CHORO NARIAMS.

Pentadienį, Spalio 5 d. Lietuvos Vyčių Chic. Aps. choras laikė nepaprastą repeticiją ir pradėjo mokintis naują operą "Sylvia".

Žmonės vis da tebeminėja "Kornevilio Varpus", bet "Sylvia" irgi nemenkesnė. Apart choro yra solų, duetų, kvartetų ir t. t.

"Sylvia" bus statoma se-

noje ne dalimis, bet visa.

Chorvedis p. A. Pocius visas pastangas deda, kad ta opera kogeriausia išeitų.

Pnia O. Pocienė pritaikius roles solistus atskirai lavina. Todel visi nariai kviečiami koskaitlingiausia lankyti choro repeticijas, kurios buva kiekvieną pentadienį Mark White parko svetainėje. Sekanti repeticija įvyks Spalio 22 d., 8 val. vak.

Z. M.

IS TOWN OF LAKE.

Spalio 17 d., 1920 m., School Hall salėje Teatrališkas klubas "Lietuva" įrengė vakarą. Vaidino trijų veiksmų dramą "Kerštas". Veikalas piešia senovės Lietuvių gyvenimą. Vaidinimas iš artistų pusės didelio įspūdžio nepadarė ir susirinkusieji kur kas daugiau tikėjosi. Publikos buvo pilna salė. Tarpe jos buvo pardavinėjama rakpalaičiai—"Moterių Balsas" ir "Kardas". Moterys katalikės stebėjosi tokiu apsiirėkimu, tarsi nežinodamos kur atsiderusios. Čia, sako, ir kunigai atėjo ir šlamštų platintojos, ir musiškių žmonių galybės.

Pr—vė.

GRAZIOS SUTUOKTUVES.

Spalio 10 d. Nekalto Pradid. Sv. Panelės bažnyčioje kun. A. Briško moterystės ryšiu surišo jauną porą: Pranciškų Mykolaitį su p-le Zopija Martinkute.

Jaunavedžiai yra pasižymėję gerais darbais. Gyvendamas Gary, Ind. p. Mykolaitis buvo L. R. Kryžiaus remėjų draugijos pirmininkas ir vaikščiojo nuo durų iki durų rinkdamas aukas. Dabar darbuojasi Brighton Parko kolonijoje. P-lė Martinkutė yra žinoma visiem Town of Lake žiams. Priklausė prie L. Vyčių 13 kuopos. Pastaruoju laiku darbavosi Bridgeporte.

Šliubas buvo gražus. Bažnyčioje degė visos žvakės ir elektros lemputės. Choras, kaip savo nariui, gražiai giedojo. Solo "Ave Maria" giedojo man nepažįstama solistė.

A. G.

PRANEŠIMAI.

Chicagos Lietuvių rengiamosios demonstracijos sekmadienį, Spalio 31 d., 8 m., Pildomojo komiteto iš dvidešimties dviejų narių susirinkimas įvyks pentadienį, Spalio 22 d., 8:00 val. vak., Sv. Jurgio parap. svet. ant trečių lubų. Visi kviečiami atsilankyti.

J. A. Mickeliūnas, Sekr.,

BRIDGEPORTIEČIŲ KAREIVIŲ DOMEI.

L. N. S. Sa-gos 3 kuopos susirinkimas įvyks p. A. Urbono svetainėje 3338 So. Auburn Ave. šandie, Spalio 22 d., 7:30 val. vakare.

Girdžiame kokioj padėtyj šandie randasi mūsų tėvynė. Jos sunys guldo galvas už visų mūsų laisvę. Tat laikas ir mums stoti pagelbon.

F. Krasauskis, rašt.

Pentadienį, Spalio 22 d. Am. Liet. Rubų Išdirbimo B-vės šerininų bus susirinkimas Wickers Park svetainėje, 2040 W. North Ave. Valdyba.

DIDELIS BARGENAS.

Parsiduoda naujas murinis namas ant 2 lubų. 4 ir 5 kambarių, geroj vietoj ant Bridgeporta. Kaina \$4,500.00.

Taipgi parsiduoda Bizniavas namas ant So. Halsted St. netoli nuo W. 35th St. Štoras ir Vienas flatas 6 kambariai. Kaina \$10,000.00.

Taipgi parsiduoda Bizniavas namas ant Auburn Ave. Randos neša ant mėnesio \$51.00. Kaina \$4,000.00.

G. PETKUS
Real Estate
Loans & Fire
Insurance
3402
S. Halsted St.
Chicago, Ill.

VAKARINĖ MOKYKLA

Lietv. kalbos, rašymo, aritmetikos, anglų kalbos ir t. t. Seredos ir Pėnylos vak. 7:30 iki 9:30 Dievo Apvelados Parap. Mokyklos kambariuose, ant 18-tos gatvės.

Didelis Metinis BALIUS

Su Dovanoms
Draugijos Sv. Roko
SUB.-SPALIO (OCTOBER) 23 D., 1920 M.
M. Meldazio Svet. 2244 W. 23rd Place
Pradžia 6 val. vakare. ĮŽANGA 35c. ypatai.

Serijų tikėtai geri žangai.

Šiuomi kviečiame visus kuoskaitlingiausius atsilankyti į viršminėtą vakarą, kur turėsite progos smagiai pasilinksmininti ir linksmai laiką praleisti, o taipgi prie progos dar gal kas gausite ir dovanas, \$10.00 AUKSŲ.

Todel, gerbiamieji, nepamirškite atsilankyti į viršminėtą vakarą, o mes iš savo pusės stengsimės kiek galėdami svečius užgančinti. Kviečia visus skaitlingai atsilankyti, KOMITETAS.

CUNARD LINIJA

S. S. SAXONIA

Išplaukia Tiesiai į

HAMBURGA

Kambarėliai \$180.00

Su \$5.00 Karės Taxu

Trečia klesia tiesiai į Hamburgą \$125.00

Trečia klesia tiesiai į Eitkunus per Hamburgą \$130.00

Su \$5.00 Karės Taxu

Atsiskaitite į arčiausia CUNARD Agentą

IT'S LIQUID EASY QUICKLY

CAPUDINE

PAMEGINK
10c-30c-60c Buteliai ar Prošekai
LABAI GEROS DEL
GALVOS SKAUDEJIMO

Siuskite Pinigus į Lietuvą

Dabar kol kursas yra žemas.

Mes persiunčiame pinigus per Lietuvos Pramonės ir Prekybos Banką — kurie išmoka pinigus greitai.

Parduodame ir perkame Markes, Rublius ir kitų šalių pinigų pagal dienos kursą.

Padarome visokius legaliskus dokumentus ir patvirtiname pas Lietuvos Atstovybę Washingtone.

Iš kitų miestų norėdami siusti pinigus Lietuvon arba pirkite "cash" prisiųskite "Money Order" arba čekį mūsų vardu, ir mes gave tuojaus pasiųsime pagal tos dienos kursą. Vaziuojantiems Lietuvon parupiname pasportus ir laivakortes.

Lithuanian-American Commercial Bureau

117 North Dearborn Street Chicago, Ill.

Room 615

Ofisas atdaras nuo 9 val. ligi 5 po pietų.

TEATRAS IR BALIUS

Rengiamas

Lietuvių Giesmininkų Dramatiškos Draugijos
Po Globa Šventos Cecilijos

Nedėlioje, Spalio-Oct. 24-tą, 1920

M. MELDAŽIO SVET., 2244 W. 23rd Pl.

Pradžia 6:00 Valandą Vakare.

Visus kviečiame koskaitlingiausia atsilankyti ant mūsų puikaus baliav. Čia galėsite išgirsti gražių dainų, monologų ir kitų margumynų. Gros puiki orkestra lietuviškus ir angliškus šokius. Mūsų baliuje ir seniems ir jauniems bus gerai. Vieni iki šio pasišokti galės, o kiti taip laiką maloniai ir linksmai praleis.

Kviečia KOMITETAS.